

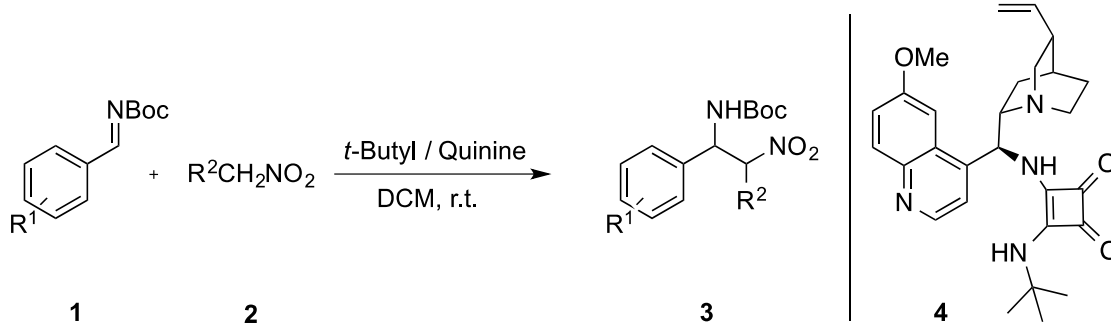
Nitroalkanların *t*-Boc Korunumlu İminlerle Organokatalitik Enantioseçici Aza-Henry Tepkimesi

Dilşad SUSAM^Y, Cihangir TANYELİ^Y

^YOrta Doğu Teknik Üniversitesi, Kimya Bölümü, 06800, Ankara – Türkiye

dsusam@metu.edu.tr

Kiral β -nitroamin bileşikleri **3**; α -aminoasitlere, 1,2-diaminlere ve pek çok ilaç hammaddesine kolayca çevrilebilmesiyle bilinen önemli ara ürünlerdir.¹ Bu ürünlerin elde edilmesinde uygulanan en etkili yöntem Aza-Henry (nitro-Mannich) tepkimesidir.^{1,2}

Bu çalışmamızda, kiral β -nitroamin yapılarını sentezlemek üzere, nitrometan **2** ve *t*-Boc korunumlu imin bileşikleri **1**, bifonksiyonel kinin bazlı skuaramit organokatalizörü **4** ile tepkimeye sokulmuştur. Bu bileşiklerin yüksek enantioseçiciliklerle eldesi için sıcaklık, çözücü, konsantrasyon gibi çeşitli tepkime koşulları test edilmiştir. Yapılan deneyler sonucunda, bu tepkimenin optimum koşulu bulunmuştur. Bu veriyi kullanarak, her iki başlangıç maddesinin türevlendirme çalışmaları yapılmaktadır.

Kaynaklar:

1. Okino, T.; Nakamura, S.; Furukawa, T.; Takemoto, Y. *Org. Lett.* **2004**, 6(4), 625-627.
2. Yoon, T.P.; Jacobsen, E. N. *Angew. Chem. Int. Ed.* **2005**, 44, 466–468.